

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง

หลักสูตรอาชีพการสานตะกร้าหวายเทียม จำนวน ๕๗ ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพนมสารคาม

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
 กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง

ความเป็นมา

สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ปี ๒๕๖๕ ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ

ข้อ ๒.๓ ยุทธศาสตร์ผลิตบัณฑิต สินค้า บริการจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ที่เน้น “ส่งเสริมความรู้ สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์และช่องทางการจำหน่าย

แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อฝึกอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป ให้มีความรู้ และทักษะอาชีพ พัฒนาอาชีพเดิม สร้างอาชีพใหม่ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับประชาชนในครอบครัว และชุมชน การศึกษาแบบวิชาชีพ ๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป

การประกันคุณภาพสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง และมาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง

สอดคล้องกับการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

ประเด็นที่ ๑.๑ ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ และหรือทักษะและหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

ประเด็นที่ ๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ความสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือประยุกต์ใช้ บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

ประเด็นที่ ๑.๓ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน สำนักงาน กศน. จึงได้กำหนดภารกิจในการพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยกำหนดหลักการในการจัดทำแผนจัดการศึกษาอาชีพ และศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนไว้ว่าต้องจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ และอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนและศักยภาพของแต่ละพื้นที่ จากความสำคัญดังกล่าว ศูนย์ศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพนมสารคาม ได้นำนโยบายและยุทธศาสตร์ข้างต้นไปสู่การปฏิบัติเพื่อจัดการศึกษาอาชีพและศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยใช้การจัดการเรียนการสอน การให้บริการในพื้นที่อำเภอพนมสารคามอย่างทั่วถึงทุกตำบล ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สถานศึกษาได้จัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยใช้ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนและ กศน.ตำบลเป็นฐานในการจัดกิจกรรม นอกจากนี้สถานศึกษาได้มอบหมายให้ กศน.ตำบลพนมสารคาม กศน.ตำบลบ้านช่อง และกศน.ตำบลเมืองเก่า ร่วมจัดทำเวทีชาวบ้านเพื่อระดมความคิดเห็น และทราบความต้องการของประชาชนในตำบล จนได้ผลสรุปความต้องการในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการศึกษาให้กับประชาชนที่ว่างงานหรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม เพื่อให้มีทักษะอาชีพ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้เพื่อสร้างรายได้กับประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น

กศน.ตำบลพนมสารคาม กศน.ตำบลบ้านช่อง และกศน.ตำบลเมืองเก่า ได้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการ

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพในการประกอบอาชีพ และการเสริมรายได้ จึงได้จัดโครงการการสาน
ตะกร้าหวายเทียม ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรอาชีพที่ส่งเสริม และอนุรักษ์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. เป็นหลักสูตรอาชีพที่เน้นนำความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำวัสดุจากท้องถิ่นมาบูรณาการเพื่อลดรายจ่าย
ในการประกอบอาชีพมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้ประชาชนเกิดรายได้
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการทำตะกร้าหวายเทียม
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ที่นำมาทำตะกร้าหวายเทียม
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

เป้าหมาย ประชาชนตำบลพนมสารคามจำนวน ๖ คน ตำบลบ้านช่อง จำนวน ๖ คน ตำบลเมืองเก่า จำนวน ๖ คน
รวม ๑๘ คน

ระยะเวลา ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง
ปฏิบัติ ๕๔ ชั่วโมง
รวม ๕๗ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรวิชาการสานตะกร้าหวายเทียม ๕๗ ชั่วโมง
 ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพนมสารคาม

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
การสานตะกร้าหวายเทียม	๑.เป็นหลักสูตรอาชีพที่ส่งเสริมและอนุรักษ์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒.เป็นหลักสูตรอาชีพที่เน้นนำความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำวัสดุจากท้องถิ่นมาบูรณาการเพื่อลดรายจ่ายในการประกอบอาชีพมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้ประชาชนเกิดรายได้ ๓.เป็นหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจักสานตะกร้าหวาย -ความสำคัญของการจักสาน - การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ๑.โครงตะกร้า ทรงรี เบอร์ ๒ ๒.เส้นหวายเทียมสี ขนาด ๔.๘ มิล	ขั้นตอนการเตรียมการ ๑. สอนวิธีการเลือกซื้อ และแหล่งซื้อวัสดุ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำตะกร้า เช่น โครงตะกร้าหวาย เส้นหวายเทียมเหล็กแหลม ด้ามไม้ น้ำยาเคลือบเงา ๒. สอนการคำนวณต้นทุนในการผลิต และการขาย เมื่อสินค้าเสร็จแล้ว ๓. สอนการขาย การตลาดทุกช่องทางเบื้องต้น เช่นทางออนไลน์ และสื่อโซเชียลต่างๆ ๔. สอนการเลือกสีเส้นหวายเทียม และการเทียบสีเส้นหวายเทียม เพื่อลายออกมาจะได้สวยงาม ๕. สอนการวัด คำนวณเส้นหวายเทียม และตัดเชือกให้พอดีกับการทำตะกร้าหวายเทียม	๓	
การสานตะกร้าหวายเทียม			ขั้นปฏิบัติ ๑. การพันขอบปากตะกร้า หูจับตะกร้าด้วยเส้นหวายเทียม		๕๔

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๒. การขึ้นลายกันตะกร้า โดยการนับซี่ไม้ และแบ่งครึ่ง หรือการขึ้นทางด้านข้างของโครงตะกร้า ๓. การขึ้นลายตัวตะกร้าโดยการทำ ลวดลายพื้นฐาน และเพื่อทำเป็นฐานของลายที่ละเอียดโดยนับเป็นแถว ๔. การขึ้นลายตัวตะกร้า โดยการทำ ลวดลายที่ ๑ ที่ละเอียดโดยนับเป็นแถวตลอดทำทั้งใบ ๕. ต่อดอกลายบนตะกร้า ทำที่ละเอียดและที่ละเอียด จนมาบรรจบกัน และการเก็บ ซ้อนเส้นหวายเทียม ๖. ทำลายบนตัวตะกร้า ที่ละเอียด ดอก โดยทำให้เป็นแถวอนที่ละเอียดจนเสร็จ ๗. การขึ้นลายตัวตะกร้า โดยการทำ ลวดลายที่ ๒ ที่ละเอียดโดยนับเป็นแถวตลอดทำทั้งใบ ๘. ทำลายบนตัวตะกร้า การสับหว่างดอก โดยทำให้เป็นแถวอนที่ละเอียดจนเสร็จ		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			๙. การขึ้นลายตัวตะกร้า โดยการทำ ลวดลายที่ ๓ ที่ละเส้นโดยนับเป็นแถว ตลอดทำทั้งใบ ๑๐. ทำลายบนตัวตะกร้า การสับหว่างดอก โดยทำให้เป็นแถวอนที่ละเส้นจน เสร็จ ๑๑. ทำลายบนหูตะกร้า ขอบปากตะกร้า โดยการทำลายสันปลาช่อน หรือ ลาย จุงนางจนเสร็จ ๑๒. ทำ หรือ ฟันน้ำยาเคลือบ เพื่อให้ ตะกร้า มีความเงาสวยงาม กันเชื้อรา และอยู่ทนนาน ๑๓. ตรวจสอบความเรียบร้อย ส่งงาน ถ่ายรูป		

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสาร / ใบความรู้ / VCD DVD/ VDO CLIP
๒. วิทยากรผู้ชำนาญ
๓. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ทดสอบความรู้ความเข้าใจ
๓. การฝึกปฏิบัติ / ชิ้นงาน

เกณฑ์การประเมินการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงาน ชิ้นงานที่ได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐